

Sygn. akt I ACa 28/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Piotr Wójtowicz (spr.)
Sędziowie :	SA Elżbieta Karpeta SO del. Irena Rykała
Protokolant :	Małgorzata Korszun

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa A. J.

przeciwko Z. M.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 6 listopada 2012 r., sygn. akt I C 879/11,

1) zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2. i 3. w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powódki 5 000 (pięć tysięcy) złotych oraz w punkcie 4. w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powódki 600 (sześćset) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powódki 767 (siedemset sześćdziesiąt siedem) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 28/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy nakazał pozwanej, by ta zamieściła na tablicach ogłoszeń budynku przy ul. (...) w B. oświadczenie zawierające przeproszenie powódki za obraźliwe pomówienia, zasądził od pozwanej na rzecz powódki zadośćuczynienie w kwocie 2000,-zł, w pozostałej zaś części powództwo oddalił i zniósł wzajemnie koszty procesu.

Przytoczył Sąd następujące motywy swego rozstrzygnięcia:

Strony mieszkają w sąsiedztwie. Od 2010 r. relacje między nimi pogorszyły się, pozwana bowiem zaczęła powódce zarzucać, że ta utrzymuje bliskie stosunki z jej mężem, i inne romanse. Zarzuty takie podnosiła również publicznie w sklepie osiedlowym.

Zeznania pozwanej, w których ta przeczyła, by zarzucała powódce romanse z różnymi mężczyznami, były niewiarygodne.

W tych okolicznościach sprawy stwierdzić należało, że pozwana działaniem swym naruszyła dobre imię i cześć powódki oraz naraziła ją na utratę dobrego imienia w jej środowisku. W tej sytuacji co do zasady na uwzględnienie zasługiwało żądanie powódki udzielenia jej ochrony prawnej, w tym żądanie dopełnienia przez pozwaną czynności potrzebnych do usunięcia skutków dokonanego naruszenia przez zamieszczenie na tablicach ogłoszeń stosownego ogłoszenia. Na uwzględnienie częściowo zasługiwało też żądanie zadośćuczynienia, do naruszenia dóbr osobistych powódki doszło bowiem wskutek czynu niedozwolonego, jakiego dopuściła się pozwana i wskutek którego powódka doznała krzywdy. Stopień pokrzywdzenia powódki, przy uwzględnieniu aktualnych warunków i przeciętnej stopy życiowej, skłania do wniosku, że odpowiednim zadośćuczynieniem będzie 2000,-zł, co prowadzić musiało do oddalenia dalej idącego żądania jako wygórowanego.

Jako podstawę swych rozstrzygnięć przywołał Sąd przepisy art. 23 k.c., art. 24 k.c. i art. 448 k.c. oraz normę art. 100 k.p.c.

Już po wydaniu wyroku, w terminie otwartym do jego zaskarżenia, powódka ograniczyła swoje żądanie w zakresie zadośćuczynienia do 5000,-zł, w związku z czym Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 10 grudnia 2012 r. uchylił swój wyrok w części oddalającej powództwo o przenoszące 5000,-zł zadośćuczynienie i w tym zakresie postępowanie umorzył.

Powódka, która zaskarżyła wyrok w części oddalającej powództwo o zadośćuczynienie do wysokości 5000,-zł i w części orzekającej o kosztach, zarzuciła obrazę art. 448 k.c. oraz art. 23 k.c. i art. 24 k.c. W oparciu o te zarzuty wniosła o zmianę wyroku w punkcie 2. (i – jak należy wnosić z motywów apelacji – w punkcie 3.) przez zasądzenie na jej rzecz od pozwanej 5000,-zł, a także w punkcie 4. przez zasądzenie na jej rzecz od pozwanej 600,-zł tytułem kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie, nie do odparcia jest bowiem podniesiony w niej zarzut obrazę art. 448 k.c. Należne w myśl tej normy pokrzywdzonemu zadośćuczynienie ma do spełnienia dwie istotne funkcje: kompensacyjną i prewencyjno-represyjną, przyznane przez Sąd Okręgowy powódce zadośćuczynienie tymczasem żadnej z tych funkcji w wystarczającym stopniu nie spełnia. Wyraźnie trzeba podkreślić, że jest to kwota niższa od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto i że – właśnie przy uwzględnieniu przeciętnej stopy życiowej – dla osoby w sposób istotnie bolesny pokrzywdzonej nie stanowi wystarczającej rekompensaty, osoby będącej sprawcą pokrzywdzenia zaś nie represjonuje w sposób odczuwalny na tyle, by w przyszłości od podobnych działań się powstrzymywała. Dla osiągnięcia pożądanego przez ustawodawcę celu zadośćuczynienie, które należało przyznać powódce, winno być znacząco wyższe, by mogło zostać uznane w rozumieniu art. 448 k.c. za stosowne Kryteria te spełnia żądana ostatecznie przez powódkę kwota 5000,-zł, w tym kierunku zatem należało zaskarżony wyrok zmienić.

Rację też trzeba przyznać skarżącej, że rozstrzygnięcie o kosztach nie uwzględnia specyfiki spraw, w których dochodzi się jednocześnie ochrony dóbr osobistych i wynikającego z ich naruszenia roszczenia majątkowego. Nie można wszak nie dostrzec, że pod względem kosztów i wynagrodzenia pełnomocnika wyżej wymienione roszczenie majątkowe jest w istocie funkcją roszczenia niemajątkowego, uwzględnienie którego przesądza zasadę odpowiedzialności osoby dobra osobiste naruszającej. Waga tego rozstrzygnięcia jest więc na tyle znaczna, że uzasadnia odstępianie od czysto arytmetycznego wyliczenia kosztów, tym bardziej że określenie wysokości zadośćuczynienia zależało tak naprawdę od oceny sądu. W takiej sytuacji należało przy stosunkowym w myśl art. 100 k.p.c. kosztów rozdzieleniu zasądzić w

ostatecznym rozliczeniu na rzecz powódki odpowiadające poniesionej przez nią opłacie od roszczenia niemajątkowego 600,-zł.

Z powyższych względów na podstawie art. 386§1 k.p.c. i art. 98 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.